

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mráky a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **KREDIT DĚČÍN, a. s.**, Masarykovo nám. 3/3, Děčín I, zast. advokátem Mgr. Bc. Ladislavem Kočkou, Václavské náměstí 819/43, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2017, čj. MZP/2017/530/692, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2020, čj. 14 A 65/2018 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) rozhodnutím ze dne 14. 8. 2017 shledala žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, za což jí byla uložena pokuta ve výši 90 000 Kč. Přestupku se žalobkyně dopustila tím, že bez povolení prostřednictvím najaté osoby poškodila deset exemplářů vzrostlých dřevin rostoucích mimo les a pokácela deset exemplářů vzrostlých dřevin rostoucích mimo les.

[2] Proti rozhodnutí ČIŽP podala žalobkyně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 10. 2017 zamítl a rozhodnutí ČIŽP potvrdil. Žalovaný dovodil, že řízení o přestupku dle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny je samostatným řízením, které není závislé na řízení o povolení kácení dle § 8 odst. 1 téhož zákona [pozn.

NSS - řízení o povolení kácení nebylo ke dni podání žaloby (27. 2. 2018) pravomocně skončeno]. Ze znaleckého posudku pak neplyne, že by dotčené dřeviny ohrožovaly bezpečnost osob. Nelze proto hovořit o kácení bez povolení ve smyslu § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou městský soud zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností.

[5] Stěžovatelka uvedla, že pro městský soud bylo podstatné zjištění, že stěžovatelka dne 1. 2. 2017 doručila Obecnímu úřadu Janov podání na tiskopisu označeném jako „Žádost o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les“. V závěru měsíce února a začátkem března 2017 pak stěžovatelka zahájila odstraňování dřevin, které byly také popsány ve znaleckém posudku, který byl přílohou žádosti.

[6] Stěžovatelka namítla, že správní orgány při kontrole a ve svých rozhodnutích nezohlednily skutečnost, že její podání ze dne 1. 2. 2017 bylo ve své podstatě oznámením o kácení dřevin ve stromořadí z pěstebních důvodů ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Toto podání tak měly správní orgány, jakož i následně městský soud, posoudit bez ohledu na jeho označení podle jeho obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu). Uvedené podání má všechny náležitosti kladené na oznámení podle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení (dále jen „vyhláška“), jakož i náležitosti dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

[7] Stěžovatelka tedy oznámila příslušnému správnímu orgánu, že bude proveden zásah do porostu označených dřevin z pěstebních důvodů, a to za účelem obnovy porostů při jejich výchovné probírce. K tomuto zásahu není potřeba povolení ke kácení. Orgán ochrany přírody (ČIŽP) pak tento zásah mohl v zákonem stanovené lhůtě pozastavit, omezit anebo zakázat, a to pokud by kácení dřevin odporovalo požadavkům na jejich ochranu, což se však nestalo ani po místním šetření, které se konalo dne 10. 3. 2017. S ohledem na uvedené nelze nečinnost ČIŽP chápat jinak než jako konkludentní souhlas (rozhodnutí) s pěstebním záměrem stěžovatelky a toto řízení tak bylo ukončeno po uplynutí 15 dnů ode dne oznámení (tj. od 1. 2. 2017).

[8] Podle názoru stěžovatelky ČIŽP na sebe atrahovala pravomoc, která jí v dané věci (již ve správním řízení ukončené) nepříslušela a následně vydaná správní rozhodnutí jsou proto nicotná.

[9] Stěžovatelka dále namítla, že jí není zřejmé, z jakého důvodu se městský soud odchýlil od právního názoru vysloveného NSS v rozsudku ze dne 31. 8. 2012 čj. 5 As 53/2011 - 109. Podle názoru stěžovatelky uvedený rozsudek dopadá i na nyní projednávanou věc, neboť ze spisu a výše uvedeného plyne, že podání stěžovatelky je navázáno na pěstební důvody, obsahuje způsob obnovy porostu a vyjmenovává dřeviny, které budou ponechány z důvodu přechodného ozelenění lokality. Stěžovatelka pak na podporu svého tvrzení doložila u jednání městského soudu rozhodnutí Obecního

pokračování

úřadu Janov ze dne 20. 3. 2018, ve kterém příslušný orgán ochrany a přírody povolil kácení vyjmenovaných dřevin a stěžovatelce neuložil jakoukoli kompenzaci újmy, právě proto, že na dotčených pozemcích bude na místě stromořadí provedena náhradní výsadba dřevin.

[10] Stěžovatelka shrnula, že městský soud pochybil, neboť neposoudil správně její žádost jako oznámení o kácení dřevin z péstebních důvodů, dále rovněž nesprávně posoudil právní význam uplynutí 15denní prekluzivní lhůty orgánu ochrany přírody k zásahu proti oznámené činnosti. V návaznosti na výše uvedené městský soud také chybně neposoudil rozhodnutí správních orgánů jako nicotná.

[11] Závěrem stěžovatelka namítla, že se též nabízí úvaha o možné podjatosti správních orgánů, neboť z uložené pokuty připadla jedna polovina do rozpočtu obce Janov.

[12] Stěžovatelka navrhla, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že opakovaná tvrzení stěžovatelky, že správní orgány nevzaly v potaz, že kácení probíhalo za účelem obnovy porostů a k takové činnosti postačuje ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny pouze písemné oznámení orgánu ochrany přírody a krajiny, vyhodnotily správní orgány i městský soud jako účelové. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka požádala o povolení kácení, nečekala na vydání rozhodnutí, kácení provedla a teprve později začala účelově tvrdit, že se jedná o péstební důvody a oznamovací režim, což žalovaný dále rozvedl.

[14] Žalovaný odmítl námitku stěžovatelky, že by ČIŽP překročila svou pravomoc, o žádnou atrakci se nejedná a námitka nicotnosti je nesmyslná.

[15] Stěžovatelkou předložené rozhodnutí Obecního úřadu Janov ze dne 20. 3. 2018 je podle žalovaného paradoxně důkazem, že bylo vedeno řízení o povolení kácení dřevin, a nikoli řízení v oznamovacím režimu.

[16] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] V projednávané věci je zásadní spornou otázkou, zda podání, které stěžovatelka dne 1. 2. 2017 doručila Obecnímu úřadu Janov, je žádostí o vydání povolení ke kácení dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, anebo mělo být podle svého obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu) posouzeno jako oznámení o kácení dřevin z péstebních důvodů ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.

[19] Městský soud se touto otázkou podrobně zabýval v bodech [11] až [17] napadeného rozsudku a správně dovodil, že stěžovatelka v posuzované žádosti jednoznačně uvedla, že v souladu s § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny žádá o vydání povolení

ke kácení dřevin rostoucích mimo les. Z žádosti nelze dovodit, že by její vůle směřovala k něčemu jinému než k zahájení povolovacího řízení. To nelze bez dalšího dovodit ani ze zmínky stěžovatelky o výchovném zásahu, která je uvedena v odůvodnění žádosti. Městský soud správně s ohledem na znění § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny zdůraznil, že obnovy porostů se stěžovatelka vůbec nedovolávala. Požadavek na kácení dřevin stěžovatelka zdůvodnila jen obecným popisem stavu dřevin, aniž by rozvedla, v čem spatřuje ospravedlnění výchovné probírky porostů, tj. odstraňování jednotlivých dřevin za účelem prořezání porostu či rozvolnění zápoje porostu tak, aby bylo dosaženo lepšího vývoje ponechaných dřevin, a tím vyšší kvality porostu jako celku. NSS souhlasí též s názorem městského soudu, že kusý odkaz na některé rozhodné skutečnosti, např. blízkost dřevin, růst z pařezových výmlatů, poškození stromů a rozvoj hnilobných procesů, bez jejich bližšího vymezení nesplňuje požadavky kladené na oznámení dle § 4 odst. 2 písm. d) vyhlášky. Na tomto závěru nic nemění ani znalecký posudek poškození dřevin, protože hodnotí porost jako celek.

[20] Na rozdíl od stěžovatelky je NSS také zjevné, z jakých důvodů neshledal městský soud pro projednávanou věc významným rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2012 čj. 5 As 53/2011 - 109, podle něhož platí, že *„Je-li záměr celkové obnovy člověkem cíleně vytvořeného stromořadí, které se již blíží ke konci své životnosti, náležitě zdůvodněn, lze vykácení dosavadních stromů, které mají být plně nahrazeny stromy novými, považovat za kácení dřevin za účelem obnovy porostů, k němuž lze získat oprávnění jeho oznámením podle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, příslušnému orgánu ochrany přírody.“* Městský soud v souladu s obsahem žádosti stěžovatelky přiléhavě konstatoval, že daná žádost (na rozdíl od citovaného rozsudku) není nijak navázána na pěstební důvody, neobsahuje způsob obnovy porostu, např. určení dřevin ponechaných z důvodu ozelenění lokality či druhy dřevin sloužící k náhradní výsadbě.

[21] S uvedenými závěry městského soudu se NSS ztotožňuje, tyto mají oporu ve správním spisu a v podrobnostech NSS odkazuje na zdůvodnění napadeného rozsudku.

[22] Žalovaný výstižně ve vyjádření ke kasační stížnosti také poukázal na skutečnost, že do protokolu o kontrole ze dne 5. 4. 2017 stěžovatelka uvedla: *„Z těchto důvodů nelze přijmout závěry kontrolního zjištění, protože povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život a zdraví. O tom, že se jednalo o tyto dřeviny ve smyslu ust. § 8 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., nemůže být pochyb a povolení na kácení těchto dřevin není třeba.“* Sama stěžovatelka tak není ve svých tvrzeních konzistentní, neboť nejprve tvrdila, že se jednalo o kácení dřevin z důvodu bezprostředního ohrožení života či zdraví a teprve později svou argumentaci změnila (srov. též odvolání stěžovatelky ze dne 25. 8. 2017, odst. VI.: *„Podle názoru odvolatele povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem ohrožen život či zdraví anebo brozí-li škoda značného rozsahu. Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., v ust. § 8 odst. 4 nerozlišuje tvrzené „havarijní kácení“ a jiné kácení poškozených a narušených dřevin ohrožujících život či zdraví osob.“*). Žalovanému také NSS musí přisvědčit v tom, že rozhodnutí Obecního úřadu Janov ze dne 20. 3. 2018, které stěžovatelka doložila u jednání městského soudu, oproti argumentaci stěžovatelky potvrzuje, že bylo vedeno řízení o povolení kácení dřevin, a nikoli řízení v oznamovacím režimu.

pokračování

[23] Nelze tedy než převzít závěry městského soudu, že z obsahu podání stěžovatelky ze dne 1. 2. 2017 není zjevné, že by stěžovatelka tímto podáním oznámila kácení dřevin z pěstebních důvodů. Správní orgány (a následně městský soud) proto nepochybily, pokud nepovažovaly toto podání za oznámení ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Pokud tedy stěžovatelka kácení dřevin provedla před právní mocí rozhodnutí o povolení kácení dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, postupovala v rozporu se zákonem.

[24] Z výše uvedeného je zjevné, že námitky týkající se především povahy podání ze dne 1. 2. 2017 je třeba vyhodnotit jako ryze účelové, a tedy nedůvodné. Totéž obdobně platí o navazujících námitkách stěžovatelky, kterým rovněž není možné přisvědčit. Vzhledem k tomu, že se v případě podání stěžovatelky ze dne 1. 2. 2017 jednalo o žádost o povolení kácení dřevin, a nikoli o stěžovatelkou tvrzené oznámení, nemá na protiprávnost jednání stěžovatelky vliv ani uplynutí jí tvrzené 15denní lhůty, žádné „*konkludentní rozhodnutí*“ totiž žádný správní orgán nevydal (v podrobnostech viz rozsudek městského soudu – body [32] až [36]) a ani rozhodnutí správních orgánů nejsou nicotná – správní orgány obou stupňů měly pravomoc svá rozhodnutí vydat.

[25] Námitku týkající se údajné podjatosti správních orgánů pak považuje NSS za iluzorní, ničím relevantním nepodloženou a blíže se k ní ani nehodlá vyjadřovat. V logice stěžovatelky by totiž musely být podjaty prakticky všechny orgány veřejné správy, které ukládají pokuty, neboť tyto prakticky vždy tvoří příjem nějakého veřejného rozpočtu (např. státu, obce atd.).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[27] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 8. února 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu